

[Finansministeren.]

aldersrente og sociale ydelser for indeværende år er fastsat noget over 1 mill. kr. af den grønlandske landskasse, medens staten alene under sundhedsvæsenet bærer udgifter på over 8 mill. kr. Den ordning, som her er truffet, går helt på tværs af det system, vi arbejder med hernede, men er, såvidt jeg kan skønne, klart i landskassens favør. Hertil kommer endelig, at landskassens indtægter jo synes at være tilstrækkelige til at dække udgifterne. Men regeringen vil være villig til at tage spørgsmålet om en ændret udgiftsfordeling op til en fornyet overvejelse, såfremt landskassen skulle få vanskelighed ved at klare absolut nødvendige udgifter.

Det ærede medlems udtalelser om kulbrydningen har interesseret mig en del. Jeg skal her indskrænke mig til blot at gøre opmærksom på, at vi fortsat undersøger mulighederne for at gøre dette erhverv rentabelt, men at disse undersøgelser endnu ikke er tilendebragt.

Endelig forespurgte det ærede medlem, om der er mulighed for, at marmorbrydningen i Grønland vil blive genoptaget fra statens side. Hertil kan jeg blot svare, at staten i 1930'erne udfoldede en betydelig virksomhed for at udnytte de grønlandske marmorforekomster, men denne virksomhed blev indstillet ved krigens udbrud, og efter foretagen undersøgelse er vi af den opfattelse, at genoptagelse af statsdriften ikke vil kunne ske på et økonomisk forsvareligt grundlag. Hvis derimod et eller flere private firmaer måtte ønske at tage opgaverne op, skal et andragende herom blive mødt med den største velvilje.

Må jeg dernæst gøre nogle bemærkninger i anledning af det af det ærede medlem hr. P. M. Dam og det ærede medlem hr. Johan Poulsen under finanslovdebatten fremdragne vedrørende Færøernes forhold.

Som det vil være medlemmerne af tinget bekendt, har Færøerne gennem nogen tid været ramt af en omfattende erhvervskrise. At der i nogle tilfælde har været foretaget dispositioner, som i lys af den senere økonomiske udvikling må anses for fejlpositioner, f. eks. visse indkøb af ældre, ud-rangerede fiskerfartøjer, der selv under højkonjunkturforshold næppe var rentable, er vist almindelig erkendt. Regeringen er

imidlertid på det rene med, at den færøske erhvervskrise bundet dybere. Den må ses i sammenhæng dels med det færøske samfunds stærke afhængighed af verdensmarkedets prisvariationer for Færøernes fåtalige eksportvarer, klipfisk, saltfisk, ferskfisk, sild og hvalprodukter, dels med den om-lægning, der gennem de seneste år, tvunget af markedsforholdene, er sket af den færøske eksport, som i stigende grad må ty til kapitalkrævende lagring og anden forædling af fisken. Samtidig er likviditetsvanskelighederne på Færøerne forstærket ved, at fiskeriet for at finde ydedygtige fangstfelter og for at opretholde sin konkurrence-dygtighed i langt højere grad end tidligere må ske fjernt fra Færøerne, ved Grønland og i Barentshavet, og fra store, veludrustede skibe. Kapitalkravene til fartøjer og udrustning er således forstærket i en tid, da likviditeten på Færøerne i forvejen er yderst stram. Ydermere er der sideløbende med erhvervslivets voksende kapitalmangel foregået en vidtgående offentlig anlægsvirksomhed: elektrificering, havneanlæg og meget andet, som på længere sigt skulle forbedre erhvervsmulighederne på øerne, men som på kort sigt trods betydelig statsstøtte for en del måtte konkurrere med erhvervslivet om de sparsomme finansieringsmuligheder gennem de færøske banker, sparekasser og forsikringsselskaber. Også det større byggeri, som i stor udstrækning fremkaldtes af de vandringer til større bebyggelser, som erhvervslivets udvikling har indebåret, har virket i samme retning.

Vi har i regeringen — og jeg tror at kunne sige, at det samme var tilfældet i den afgående regering — haft opmærksomheden henvendt på disse forhold, der danner baggrunden for nedsættelsen af det færøske realkreditvalg. Det har glædet mig at høre de ærede medlemmer udtrykke deres tilfredshed med nedsættelsen af udvalget. De ærede medlemmer har imidlertid samtidig begge givet udtryk for en vis skepsis med hensyn til, om oprettelsen af et færøsk realkreditinstitut, der bl. a. kan yde lån mod pant i skibe, alene vil være i stand til at løse den forestående store opgave: at forny den færøske fiskerflåde. Det ærede medlem hr. Johan Poulsen anførte således, at en færøsk lagtingskommission i sin tid i sin betænkning foreslog, at der blev skaf-